

AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA

2021.
JÚLIUS

NIMRÓD

WWW.OMVK.HU

| WWW.NIMROD.HU

hírlevele

2021 – A VADÁSZATI
ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS ÉVE

ÉRTÉK | HŰSÉG | SZENVEDÉLY

Kérdések és válaszok: az ASP-mentesítésről (I. RÉSZ)

A NEMZETI AKCIÓTERV, VALAMINT MENTESÍTÉSI TERV A MEGJELENÉSEKOR PARÁZS VITÁT VÁLTOTT KI A VADGAZDÁLKODÁS SZAKMAI BERKEIBEN, ÚJABB ÉS ÚJABB KÉRDÉSEKET, BIZONYTALANSÁGOT GENERÁLVA. A VADÁSZKAMARA SZÜKSÉGÉT ÉREZTE EGY KOMMUNIKÁCIÓS FÓRUM LÉTREHOZÁSÁNAK A KÉTELYEK ELOSZLATÁSÁRA, A SZERVEZETHEZ BEÉRKEZŐ KÉRDÉSEKET ÖSSZEGYŰJTÖTTE ÉS ELJUTTATTA AZ ORSZÁGOS JÁRVÁNYVÉDELMI KÖZPONTHOZ. A KÉRDÉSEKET ÉS AZ AZOKRA MEGFOGALMAZOTT VÁLASZOKAT KÉT RÉSZLETBEN KÖZÖLJÜK.

BLAUMANN ÖDÖN

– Miért kezelik a vaddisznót az afrikai sertéspestis (ASP) terjedésében az első számú, szinte kizárólagosan megnevezett kockázati tényezőként?

– Egyáltalán nem tekintjük és kezeljük az ASP terjedésében a vaddisznókat első számú, szinte kizárólagos kockázati tényezőként. A Nemzeti Mentésítési Tervünk – az uniós előírásokhoz hasonlóan – nemcsak a vadásztársadalomnak, hanem a sertéságazat szereplőinek is súlyos kötelezettségeket és feladatokat határoz meg. A Nemzeti Mentésítési Terv megalkotásában az állategészségügyi szakembereken kívül vadászati, vadbiológiai szakemberek és a vadászati érdekképviselői szervezetek képviselői is részt vettek. A Nemzeti Mentésítési Tervet egyébként az Európai Bizottság hagyja jóvá, ezért kötelező az európai uniós stratégia alapelveinek figyelembevétele. A tervet és annak megvalósulását szigorú nemzetközi ellenőrző bizottságok folyamatosan vizsgálják. Természetesen a nemzeti sajátosságok és tapasztalatok figyelembevételével, ahol néhány esetben sikerült eltérni az európai uniós stratégiában foglaltaktól (például a vadászat teljes tiltásának elvetése a szigorúan korlátozott területen).

A járványvédelmi intézkedések általános és elsődleges célja a kockázat csökkentése. A környezet vírusterheltségének redukálásával jelentősen csökkenthető a házisertés-állomány veszélyeztetettsége (például takarmány, alom).

Az tény, hogy a hazai kockázatbecslési rendszer elsősorban a már megállapított ASP-esetektől való távolságon nyugszik, és az érintett vadgazdálkodási egység becsült vaddisznóállományával számol. Ez az alapja az ország kockázati területekre történő besorolásának is. Egy kockázatelemzési rendszer felállításához ugyanis megbízhatóan becsülhető adatokra van szükség, ami a betegség fertőzött vaddisznóállományban való természetes terjedéséről áll rendelkezésünkre. (A fertőzött házisertések, sertéseredetű termékek és egyéb fertőzőkövetítő anyagok szállításával kapcsolatos kockázat véletlenszerű, előre nem becsülhető, ezért nem is lehet a kockázatbecslés alapja.)

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a házisertés-állományok megfertőződését eddig sikerült megakadályozni. A vaddisznóállományban azonban több mint tízezer eset fordult elő idáig, ami a fertőzött terület vírusterhelését, azzal pedig a továbbhurcolás esélyét nagyon hosszú ideig fenntartja.

– Milyen kutatások, információk alapján határozták meg az állománycsökkentési keretszámokat? Milyen konkrét nemzetközi példák vannak az akciótervben célul kitűzött állománysűrűség eredményességére?

– A rendelkezésre álló szakirodalmi adatok szerint az alacsony állománysűrűség a betegség leküzdésében, illetve megelőzésében kulcsfontosságú szerepet játszik. Annak érdekében, hogy a csökkentés eredményes

legyen, szükséges meghatározni egy irányszámot. Az eddigi tapasztalatok alapján 0,1 és 0,5 vaddisznó/100 hektár értéktartomány között a betegség terjedése önkorlátozó módon megáll. A magyar akciótervben a nemzetközi tapasztalatokat is figyelembe véve állapítottuk meg ezt a határértéket az ajánlott legmagasabb

„Az akciótervben meghatározott határérték nagyon alacsony létszámot jelent, eléréséhez nagy számban kell vadat elejteni, viszont az ennél nagyobb állománysűrűség biztosan nem hozna megfelelő eredményt”

leges behurcolást követően nem ered meg a területen, illetve a már fertőzött területen belátható időn belül sikerül azt leküzdeni. Másrészt olyan célt kellett meghatározni, amelynek teljesítésére van reális esély a gyakorlatban, ugyanakkor nem vezet a vaddisznóállomány teljes kiirtásához. Tisztában vagyunk azzal is, hogy

OROSZ GYÖRGY

értéken, legalább 0,5 vaddisznóban négyzetkilométerenként (0,5 vaddisznó/100 hektár). A határérték megállapításnál a legfontosabb szempontok a következők voltak. Egyrészt, ha minél alacsonyabb a vaddisznólétszám (minél inkább közelít a nullához), akkor annál nagyobb az esélye, hogy a betegség az eset-

az akciótervben meghatározott határérték nagyon alacsony létszámot jelent, eléréséhez nagy számban kell vadat elejteni, viszont az ennél nagyobb állománysűrűség biztosan nem hozna megfelelő eredményt az ASP elleni küzdelemben. Végül meg kell említenünk, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA)

2018 júliusában közzétett egy tudományos szakvéleményt a vaddisznóállomány sűrűségének csökkentése érdekében hozott megelőző intézkedések kedvező hatásáról. Eszerint az állománygyerítés egyfelől elősegíti a területen élő vaddisznók ASP-veszélyeztetettségének csökkentését, másfelől – ha a betegség mégis megjelenik valahol – egy kisebb állományban kevesebb erőfeszítéssel is leküzdhető a probléma (például a hullák összegyűjtésével és ártalmatlanításával).

– A gyérítési volumen meghatározásában mennyire játszott szerepet az adott ország-rész élőhelyi adottsága, az egyes vadászterületek földrajzi elhelyezkedése, valamint a vadászterületek jellege (apróvadas, nagyvadas)? Lehetséges-e a vaddisznóállomány apasztását valamilyen módon diverzifikálni a fentebb felsorolt tényezők alapján?

– A szükséges gyérítés volumenét az ASP sajátságai határozzák meg, nem pedig az adott terület jellemzői. Ezért az egyes területek között nem lehet különbséget tenni a gyérítési célok tekintetében, ha azt akarjuk, hogy az állománygyerítés eredményhez is vezessen. Ugyanakkor – amint az a vaddisznóállomány szabályozásáról szóló nemzeti akciótervben (a továbbiakban mint akcióterv) is szerepel –, ha a vadászatra jogosult határidőre nem tudja elérni a legfeljebb 0,5 vaddisznó/km² (0,5 vaddisznó/100 hektár) állománysűrűséget, mentesül a felelősségre vonás alól, ha a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász igazolja, hogy rajta kívül álló okból nem volt képes elérni az előírt állománysűrűséget. Ezt nyilván csak a vadászterület adottságaival összefüggésben lehet megítélni. Az ilyen esetekben a vadászatra jogosultnak újabb többéves tervet kell készítenie a legfeljebb 0,5 vaddisznó/km² (0,5 vaddisznó/100 hektár) állománysűrűség elérése érdekében.

Magyarországnak az afrikai sertéspestis felszámolására vonatkozó mentesítési terve (a továbbiakban mint mentesítési terv) alapján – a szigorúan korlátozott területek kivételével – minden vadászatra jogosult területén úgy kell elrendelni a diagnosztikai elejtést, hogy a gyérítésnél elérendő minimális cél a bázisév során lőtt vaddisznók 150%-a legyen. Ez azt jelenti, hogy országosan meghatároztunk egy minimális célarányt, amely felülről nyitott, te-

hát az élőhelyi és egyéb adottságok figyelembe vehetők a meghatározás során.

A becsült vaddisznólétszám és a terítékadatok kapcsolatban vannak az élőhelyi adottságokkal, így a vadászterület jellegével is. Egy apróvadas területen, ahol kevés a vaddisznó, a minimálisan meghatározott 150% is alacsony, tehát teljesíthető „arányosított” elejtési egyedszámot határoz meg.

– Miért kizárólag bázisszámokon alapuló gyérítési előírások vannak, hogyan lehetséges az, hogy a populációdinamikát és annak tendenciáit figyelmen kívül hagyják a menynyiségi előírások esetén?

– A vadászati évre vonatkozó állománygyerítés elrendelése esetén bázisként a 2019/2020. vadászati év vaddisznóteríték-adatai szolgálnak. Ez a rendelkezés nem új keletű, jóval az akcióterv megjelenése előtt is szerepelt már a 2/2020 OFÁ határozattal kiadott mentesítési tervben. E rendelkezésnek a mentesítési tervbe emelését alapos megfontolás és több egyeztetés előzte meg, tervezetét az ASP-szakértői csoport is megvitatta. A terítékadatokat azért vettük alapul, mert a vadállománybecslés sok esetben nem eléggé megbízható, melynek objektív és szubjektív okai egyaránt lehetnek. A bázisévre pedig egyrészt azért van szükség, hogy az irányszámok az előző vadászati év adatainak feldolgozásától függetlenül, időben előírhatóak legyenek, másrészt azért, hogy az ASP-vel még nem fertőzött területeken ne fordulhasson elő, hogy az előző vadászati év 150 százalékos diagnosztikai terítékre hozásának a 150 százalékat kelljen teljesíteni a következő vadászati évben.

A populációdinamika feladata a populációk egyedszám-ingadozása, sűrűségváltozása folyamatainak a leírása és a változásokat eredményező populációparaméterek elemzése. Ahhoz, hogy szakszerű és eredményes legyen a vadgazdálkodás tervezése, a populációökológiai paraméterek pontos ismerete szükséges. Hazánkban jelenleg a vaddisznó-populáció ökológiai paramétereinek meghatározása többségében a „vélekedés” módszerével történik. Az így nyert adatok esetében kétséges eredmények szülehetnek abban az esetben is, ha a populációdinamika eszközeit használjuk. Mindez egy járványvédelmi célú állománygyerítés megtervezésénél is igaz.

– **Hogyan történik majd 2025. február vége után a 0,5 egyed/100 hektár cél elérésének megbízható pontosságú ellenőrzése a gyakorlatban, az egész ország minden vadászatra jogosultjánál tudományosan, hatósági oldalról és jogi relevanciával is védhető módon?**

– A jelenleg hatályos akcióterv úgy rendelkezik, hogy figyelemmel a becslés korlátaira, illetve arra, hogy a becslés az évi szaporulatot nem tartalmazza, fontos, hogy az irányszám elérését a becslési adatokon felül, a 2024/2025. vadászati év terítékadatai is bizonyítsák. Ugyanakkor igaz az, hogy a teljesítés ellenőrzéséhez ennél részletesebb szabályokra lesz szükség. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy az akciótervet minden tagországnak rendszeresen felül kell vizsgálnia, ez alól Magyarország sem kivétel. A felülvizsgálat során, a végrehajtás addigi gyakorlati tapasztalatait figyelembe véve, következhet majd a részletesebb szabályok, szempontok kidolgozása.

– **Az ASP-mentesítési terv keretében történő diagnosztikai vaddisznóelejtések vadászati tevékenységnek minősülnek-e? Különös tekintettel arra, hogy a vadászati hatóság által jóváhagyott éves tervekben nem szerepelnek, de ugyanakkor vadászok végzik, vadászpuskával, a vadászatra vonatkozó jogszabályok keretében. A vaddisznó a vadgazdálkodási tervnek része vagy nem része? Országosan egységes-e a vadászati hatóság ez irányú gyakorlata?**

– A diagnosztikai elejtés nem minősül vadászatnak. Az éltv.* 9/A. pontja alapján a diagnosztikai célú elejtés a vadon élő állatok leölése állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében. Olyan, járványvédelmi intézkedésként végrehajtott leölés, amely nem tekinthető a vad engedélyezett eszközzel és engedélyezett módon, vadász által, vadászterületen történő elejtésének.

Jelenleg a vadászatra jogosultak és a vadászok azok, akik a diagnosztikai célú elejtések országos és általános elvégzésére a legalkalmasabbak, hiszen rendelkeznek a szükséges

gyakorlati tapasztalattal és a megfelelő eszközökkel. Természetesen a diagnosztikai célú terítékre hozás során is be kell tartaniuk minden egyéb, a vadászati tevékenységre előírt biztonsági előírást. A további szabályozást illetően: az érvényes mentesítési terv kiadása óta a vadászatra jogosultnak a vaddisznóra vonatkozóan nem kell tervet készítenie, sem a vadászati hatóságnak nem kell azt jóváhagynia. A kérdésben az országos főállatorvos – a men-

tesítési terv megjelenése után, az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályával történt egyeztetést követően – egységes állásfoglalást adott ki a területi (megyei) vadászati hatóságok részére. Ennek lényege, hogy a vadászatra jogosultnak a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 47. § (1) bekezdése szerinti éves vadgazdálkodási terv vaddisznókra vonatkozó részét nem kell elkészítenie, a vadászati hatóságnak

pedig nem kell jóváhagynia. Ennek magyarázata, hogy a vadgazdálkodási terv (a vaddisznóállomány tervezett szabályozása) az érvényben lévő mentesítési tervnek megfelelően, az állategészségügyi hatóság által előírt diagnosztikai elejtés maradéktalan teljesítésével valósul meg.

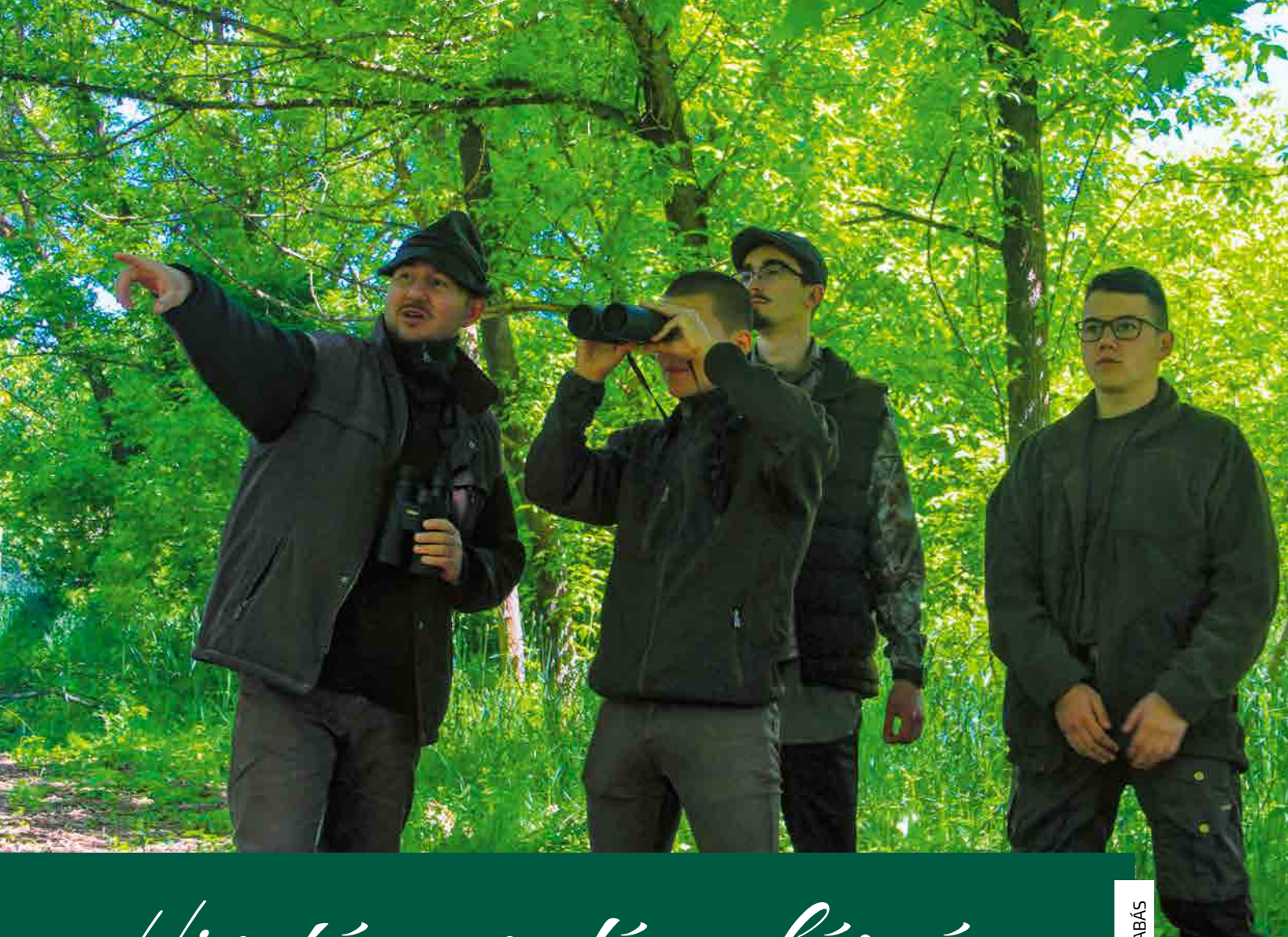
* Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény mellékletének

Országos Járványvédelmi Központ

„A szükséges gyérítés volumenét az ASP sajátosságai határozzák meg, nem pedig az adott terület jellemzői. Ezért az egyes területek között nem lehet különbséget tenni”

BLAUMANN ÖDÖN

Hivatásos vadász-képzés: helyzet és jövőkép

KUSTÁN BARNABÁS

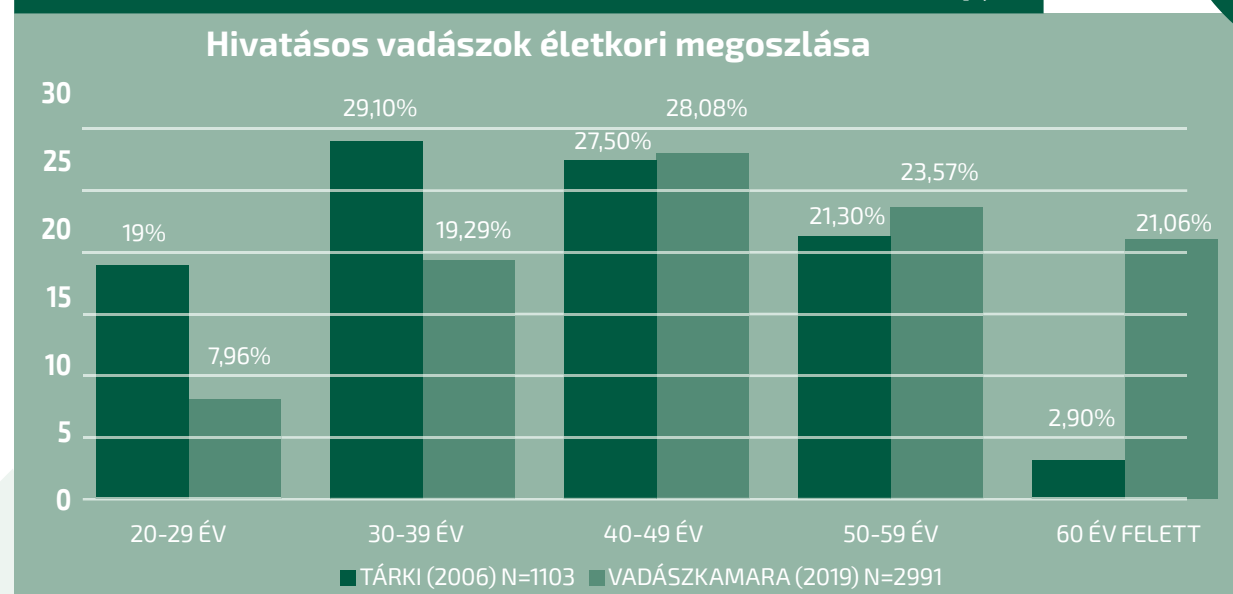
HIVATÁSOSVADÁSZ-TANULÓKAT OKTATÓ SZAKTANÁRKÉNT ÉS AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA OKTATÁSI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK TAGJAKÉNT KÖZEL MÁSFÉL ÉVTIZEDE VIZSGÁLOM A VADÓRKÉPZÉS HELYZETÉNEK ALAKULÁSÁT. SAJNOS AZ ELMÚLT ÉVEKBEN A SZAKKÉPZÉST A SZÉLES KÖRŰ SZAKMAI EGYEZTETÉS NÉLKÜLI SODRÓDÁS JELLEMEZTE. TANÁRKÉNT ÉS VADGAZDAKÉNT HISZEM, HOGY A 21. SZÁZADI VADÓRKÉPZÉS KERETEINEK MEGTEREMTÉSÉHEZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VAN SZÜKSÉG.

Egy 2020-ban befejezett kutatómunkában a vadászatra jogosultak mint munkáltatók, az aktív hivatásos vadászok és a szakképzésben dolgozó kollégák véleményét vizsgáltam a szakmai oktatás vonatkozásában. A vadászatra jogosultak elérésében az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályától, az aktív hivatásos vadászok elérésében a vadászkamarától kaptam segítséget. A vizsgálatomban az összes jogosult 12,35 százaléka (173 fő) és az aktív

vadőr kollégák csaknem 10 százaléka (298 fő) tisztelt meg részletes válaszaival. Emellett 10 középfokú erdészeti, vadgazdálkodási intézmény 22 szakmai oktatója segítette munkámat. A vadászkamara által 2006 márciusában készítettett felmérésnek néhány eredményét is felhasználtam az összehasonlításban.

A vadászkamarai adatbázisban (2019) szereplő aktív vadőr kollégák életkorát és a felmérésben (2006) szereplő életkori megoszlást diagramon ábrázoltam (1. diagram). Felmérésemben én is

1. diagram: Életkorok százalékmegoszlása a vadászkamara 2019-es adatbázisa és a 2006-os felmérés alapján

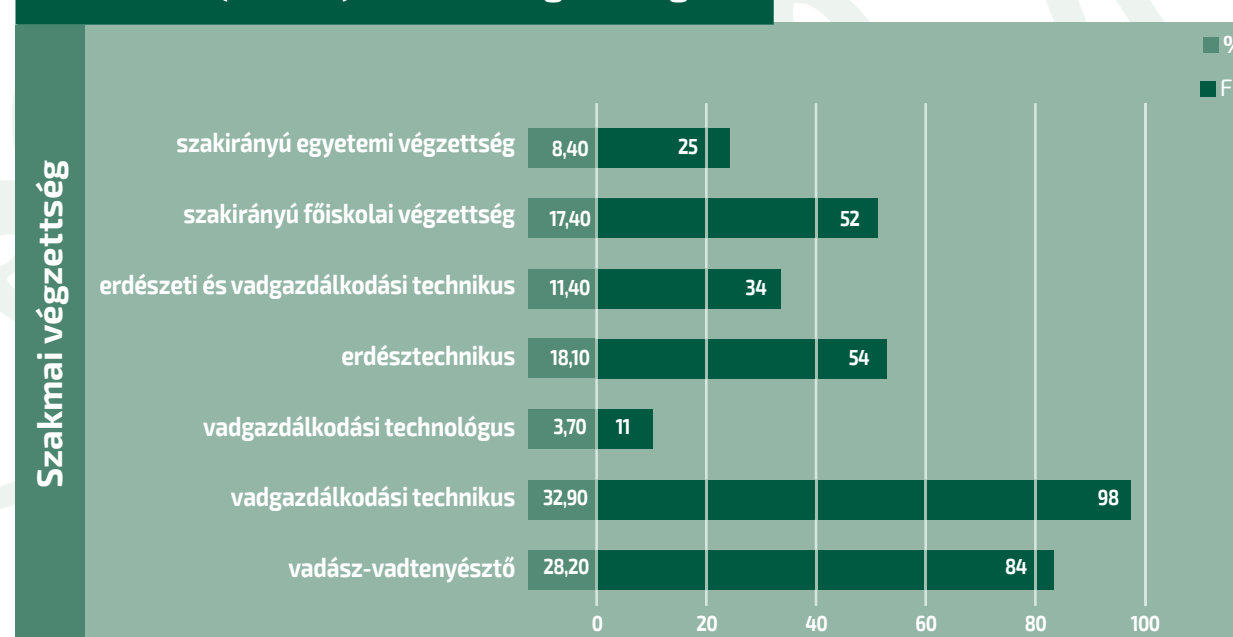

megegyeztettem, hogy a pályakezdők, fiatalok részaránya csökkenést mutat, ugyanakkor az idősebb aktív kollégák aránya jelentősen nő.

A szakmai végzettség tekintetében kiderült, hogy a válaszadók közül a legtöbben (61,1%) vadász-vadtenyésztő és vadgazdálkodási technikus végzettséggel töltik be vadőri állásukat. Az érettségivel rendelkező vadász-vadtenyésztő szakképesítésű hivatásos vadászok aránya 28,2 százalék volt. Az erdésztechnikus (18,1%) és a szakirányú főiskolai végzettség (17,4%) egymáshoz hasonló arányban jelent meg a válaszadók között. (2. diagram).

A 2006-ban készült felméréssel összehasonlítva, egy különbség és egy azonosság adódott. Az általam vizsgált mintában a felsőfokú szakképesítéssel rendelkezők aránya a 2006-os adatokhoz (19%) képest 25,8%-ra nőtt, ugyanakkor a vadász-vadtenyésztő képesítéssel rendelkezők aránya jelentősen nem változott. A különálló vadász-vadtenyésztő képzés 1959-ben indult, mivel a szakma felismerte az erdészeti és vadgazdálkodási munka differenciálódásának szükségességét. 1993-ban a képzés vadgazdálkodási technikus rangra emelkedett. A középfokú ágazati oktatást érzékenyen

2. diagram: A válaszadó hivatásos vadászok (n = 298) szakmai végzettsége

érintette a 2013-as év, amikor összevonták az erdészeti és vadgazdálkodási technikus képzést. Ez mindkét területen a specializálódott szakmai óraszámok csökkenését hozta magával. A döntés ellen több országos szakmai szervezet is tiltakozott. A felmérésből kiderült, hogy a vadászatra jogosultak, az aktív hivatásos vadászok és a szakmai oktatók között egyaránt elenyésző volt azok száma, akik felkérést kaptak volna véleménynyilvánításra ebben a fontos kérdésben. 2016-ban újra különvált a középfokú erdészeti és vadgazdálkodási technikus képzés, majd 2020-ban ismét összevonták, erdésztechnikus szakma néven. Bár a tanulók 11. évfolyamtól választhatnak, hogy az erdészeti vagy a vadgaz-

a képzőhelyek száma, a képzés ideje és szakmai óraszám alapján kiemelkedett a környező országok, valamint Németország viszonylatában. Érdemes lenne az erdészeti és vadgazdálkodási technikus képzést külön tartani, hiszen két év kötelező alapozás után, az oktatáspolitikának megfelelően, ugyanúgy lenne lehetősége a gyerekeknek választani az agrárszakmák közül.

Rendszeres problémaként merül fel a munkaerőhiány kérdése. Vizsgálatomban a jogosultak válaszait értékelve kijelenthető, hogy a munkáltatók 74,5 százaléka szerint valóban nehéz megfelelő szakembert találni a munkaerőpiacon. A Herman Ottó Intézethez (HOI) benyújtott írásbeli tételigénylésekből kiderül, hogy 2014–2019

között 2342 erdészeti és vadgazdálkodási technikus, 137 erdésztechnikus és 83 vadgazdálkodási technikus jelentkezett szakmai vizsgára. A vizsgált öt tanév adataiból látszik, hogy milyen sokan szereztek középfokú szakirányú végzettséget, illetve egyértelmű, hogy az ágazat vonzó a továbbtanulni vágyó gyerekek, valamint felnőttek számára is. Ezzel szemben kijelenthető, hogy a túlképzés mellett rendkívül magas a pályaelhagyók és főként azok száma, akik

dálkodási szakmairányt szeretnék tanulni, a végzettség erdésztechnikus megnevezése nagyon megtévesztő a pályaválasztás előtt álló gyerekek, a szülők és a munkáltatók számára is.

Az 1971-es Vadászati Világkiállítás előtt dr. Bertóti István a MAVOSZ választmányi ülésén kiemelte, hogy a nyugati és a szocialista országok között sehol nincs olyan sokirányú és sokrétű vadászati oktatás, mint hazánkban. „A vadászati képzés tematikájában előkelő helyen szerepelünk, külön iskolákat tartunk, külön vadásztanulókat képezünk.” (GÁL, 1964). Sajnos csaknem hat évtized után, a szakmajegyzék friss változtatásával, újabb világkiállításra készülve, az idei évtől már nem büszkélkedhetünk el az önálló középfokú vadgazdálkodási szakképzésünkkel, ami eddig

el sem kezdenek az ágazatban dolgozni. Ennek a jelenségnek az okait a vizsgálatom eredményeként, egy diagramon mutatom be a munkáltatók, az aktív hivatásos vadászok és szakoktató kollégák véleménye alapján. (3. diagram).

A válaszadó munkáltatók meghatározhatták, hogy a szakterületek kapcsán milyen elvárásokat támasztanak a hivatásos vadással szemben. Az aktív vadőr kollégák véleményét formálhattak korábbi intézményük felkészítésének színvonaláról. Ezzel párhuzamosan a szakoktató kollégák is meghatározták, hogy az egyes szakterületekre milyen szinten tudják felkészíteni a diákjaikat.

Kijelenthető, hogy a szakképzés jelentős problémákkal küzd. A felkészült és elhivatott szakoktató kollégák munkáját segítve, fejleszteni

kell az elméleti oktatás, a tárgyi eszközök és főként a gyakorlati lehetőségek területét.

A 2020–2021-ben tanulmányukat megkezdett fiatalok oktatása már duális képzésben történik. A magas óraszámú ágazati alapozás, szakmai elméleti képzés mellett a legfontosabb változás a gyakorlatok terén lesz. A cél, hogy a tanulók a 11. évfolyamtól a munkáltatóknál szerezzenek gyakorlatot. Így sor fog kerülni a vadászatra jogosultak és a vadőri állomány aktívabb bevonására a szakképzésbe. Az erdészet, vadgazdálkodás terén ez a képzési mód kicsit más kontextusban, más néven mindig is működött, azonban a közeljövőben ez jóval szervezettebb módon fog megvalósulni.

A kutatásomban válaszadó vadászatra jogosultak között 93 olyan potenciális duálpartneret azonosítottam, akik mind adottságaik, mind pedig a munkabér-fizetési készségük, kötelezettségük alapján megfelelnek az elvárásoknak. Emellett a hivatásosvadász-állományban 189 főt azonosítottam, akik külön munkabér nélkül, akár rövid pedagógiai tanfolyam elvégzésével is szívesen részt vennének a vadőrtanulók gyakorlati képzésében. A munkáltatók és vadőri állomány véleményét összegezve, a tanulók fogadását a

2014–2019 között
2342 erdészeti és
vadgazdálkodási
technikus, 137
erdésztechnikus és
83 vadgazdálkodási
technikus jelentkezett
szakmai vizsgára

döntő többség 16 éves kortól tartja megfelelőnek, és egy hivatásos vadász mellett két tanuló foglalkoztatását tartják optimálisnak.

A duális képzés (Szakképzés 4.0 2019) modelljében felvázolt modern „21. századi iskola” a gyakorlati képzés erősödésével

már biztosíthatja a minőségi szakemberképzés jövőjét.

A legfontosabb feladat, hogy a duális képzésben részt vevő felek által egy mindenki számára előnyös, hosszú távon jól működő rendszer alakuljon ki, melynek egyértelmű nyertese a jövő vadőr-generációja.

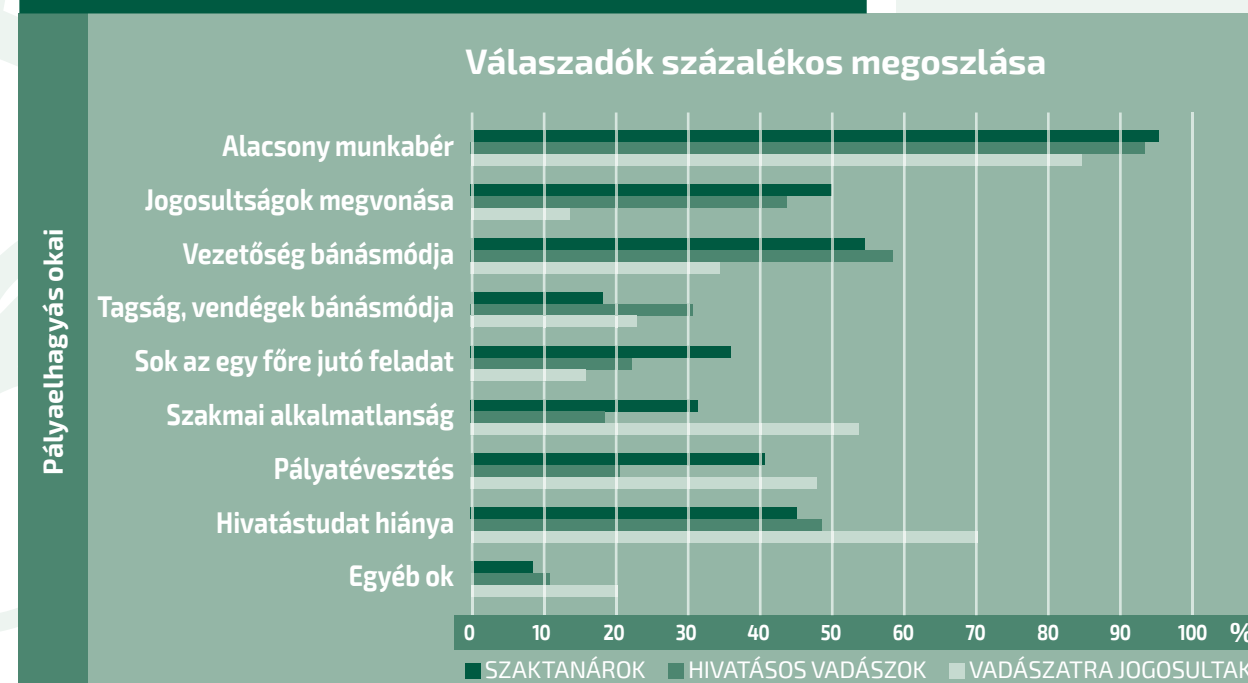
A minőségi vadőrképzés mellett ugyanolyan fontos helyreállítani a szakma megbecsülését minden téren hogy a hivatás igazi életpálya legyen a pályakezdők számára.

Bögöti Gábor
vadász szakoktató

FORRÁSOK

GÁL Z. (1964): Magyar Vadász 17. (11.): 5. o.
Sági M. (2006): A hivatásos vadászok munka- és életkörülményei. Kérdőíves felmérés a vadászkamara megbízásából. TÁRKI 34. o.

3. diagram: A hivatásos vadászok pályaelhagyásának legfontosabb okai

Érdekképviselet nemzetközi környezetben

MÉHES DÓRA

AZ EURÓPAI UNIÓHOZ (EU) VALÓ CSATLAKOZÁSUNK ÓTA (2004), AZ ÁGAZATUNKAT ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK – LEGYENEK AZOK TERMÉSZETVÉDELMI, ÁLLATJÓLÉTI VAGY EGYÉB VONATKOZÁSÚAK – JELENTŐS RÉSZBEN KÖZVETVE VAGY KÖZVETLENÜL BRÜSSZELBEN SZÜLETNEK, DIREKTÍVÁK, TANÁCSI HATÁROZATOK FORMÁJÁBAN. ÉPPEN EZÉRT AZ ÉRDEKKÉPVISELETI TEVÉKENYSÉGÜNKBEN A VADÁSZATOT, VADGAZDÁLKODÁST ÉRINTŐ NEMZETKÖZI KÖRÜLMÉNYEKET, A DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTŐ MUNKAANYAGOKAT FOLYAMATOSAN FIGYELNI SZÜKSÉGES.

Adott esetekben pedig már az EU intézményeibe van lehetőségünk eljuttatni a magyar vadászok érveit, illetőleg a hazánkat képviselőket szakmai háttéranyagok összeállításával áll módunkban segíteni a nemzetközi lobbitevékenységben. Amikor pedig megszületnek az unió egészére érvényes szabályozások, és sor kerül ezek hazai bevezetésére,

szintén segítséget jelent az, hogy a jogalkotási folyamat kezdetétől rálátásunk volt azok alakulására.

A vadászkamara a mintegy 7 millió európai vadászt tömörítő, brüsszeli székhelyű Európai Vadászszövetség (FACE) teljes jogú tagjaként jut első kézből információkhoz a Brüsszelben zajló folyamatokról. Az alábbiakban néhány olyan esetet ragadtunk ki, amelyekkel meg tud-

juk mutatni, hogy merre tart Európa a vadászat széles területén.

Tavaly áprilisban – miközben mindenki a koronavírus-világjárványra figyelt – állatvédő csoportok nyomására, az Európai Parlament elé került egy rendelet tervezete, amelynek elfogadása európai szinten a vadászat általános – az ólomsörét használatával kapcsolatos – korlátozásával járt volna.

Hogy miért is fontos számunkra a rendelet elleni fellépés?

Az ólomsörét használatának közösségi szabályozása hatással van, illetve lesz a magyar vadgazdálkodási ágazatra, a fegyver- és lőszer-kereskedelemre, lőtérhasználatra és sportlövészetre, végső soron a hazai vadászokra. A nemrég elfogadott és hatályba lépett rendelet szerint a vizes területeken és azok 100 méteres vonzaskörzetében nemcsak nem használhatunk, de nem is birtokolhatunk ólomtartalmú sörétes löszert.

A fentiekben említetteken felül a „vizes élőhely” definíciójának módja miatt már ez a szabályozás is okoz kellemetlenségeket, azonban az Európai Kémiai Ügynökség – ECHA – nyilvánosságra hozott egy tervezetet, amely további szigorításokat sürget. A tervezett rendelet a megjelenésétől számított öt éven belül teljesen megtiltaná minden kaliber vonatkozásában az ólomtartalmú sörétes és golyós löszereket, valamint a horgászatban alkalmazott ólomnehezékek használatát Európa teljes területén. Talán nem szükséges részleteznünk, hogy ez mennyire sértené a tagállamok vadászainak érdekeit.

A tervezett módosításokkal szembeni, európai szintű fellépéshez a FACE a tagállamok segítségét kérte megalapozó tanulmányok, esettanulmányok, tagállami helyzetfelmérés tekintetében. A vadászkamara munkanyagok, kérdőívek, tervezetek összeállításával és megválaszolásával segítette a FACE ez irányú munkáját a 2020. év folyamán, amely azóta is folyamatos. A magyarországi lőszervásárlási, lőszerhasználati és birtoklási szabályozással,

a hazai lőtérhasználati lehetőségekkel és a magyarországi ólomsörét-használat jogszabályi háttérével kapcsolatos tájékoztatás fontos része volt az együttműködésnek a témában, hiszen az Európai Vadászszövetség így a mi sajátosságainkat is figyelembe véve végezheti munkáját. A kialakult álláspontok szakmai véleményezését minden esetben elvégeztük, segítve ezzel a soron következő európai parlamenti ülések előtti érdekképviseleti munkát.

2020 februárjában kapcsolatba lépett a vadászkamarával a Brit Lövész-, Vadász- és Természet-megőrzési Egyesület (The British Association for Shooting & Conservation, BASC), és a segítségünket kérte. Az angol parlament olyan módon kívánta korlátozni a vadásztrófeák export-importjának ügymenét, hogy ezzel gyakorlatilag ellehetetlenítette volna az Angliába érkező vadászok számára

az általuk zsákmányolt trófeák kivitelét, valamint az angol vadászok a más országokból (például hazánkból) származó trófeákat sem tudták volna bevenni az országba. A tárgyalások megsegítésére összefoglaló anyagot készítettünk számukra a trófeacentrikus vadászat vadgazdálkodásra gyakorolt pozitív hatásáról.

Kifejezetten szakmai, a vadgazdálkodási ágazatot érintő kérdésekben számos más nemzetközi szervezettel is kapcsolatban állunk. A határon átnyúló kérdések (ASP, nagyragadozók) szükségessé is teszik az ilyen jellegű egyeztetéseket. A veszélyhelyzeti korlátozások alatt kiemelten fontos volt egyes nagykövetségekkel is együttműködnünk, ahol honfitársaink kértek segítséget, vagy külföldi vendégvadászoknak volt szükségük tájékoztatásra a hazai szabályozásról.

Bízunk benne, hogy a vadgazdálkodás és vadászat „hátszögében” végzett erőfeszítéseink eredménnyel járnak, és a jövőben is jól tudják majd szolgálni a hazai vadászat és vadászok érdekeit.

Hajdu Márk
vadgazdálkodási főmunkatárs
Országos Magyar Vadászkamara

A vadászkamara a mintegy 7 millió európai vadászt tömörítő, brüsszeli székhelyű Európai Vadászszövetség tagjaként jut első kézből információkhoz a Brüsszelben zajló folyamatokról

20 év eredménye

ORBÁN HENRIK

A MEGYEI LÁTOGATÓKÖZPONTOK BEMUTATÁSÁT CÉLZÓ SOROZATUNKAT A GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI OKTATÓKÖZPONTTAL FOLYTATJUK. ORBÁN HENRIKKEL, AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETÉNEK TITKÁRÁVAL BESZÉLGETTÜNK.

– Miért tartották fontosnak az új megyei központ létrehozását?

– A szervezet megalakulása – 1997 – óta szükségyszerűen különböző bérleményekben, szűkös irodákban működünk. Néhány éve a kamara feladatköre kibővült – az állami vadászszerző mellé megkaptuk a külföldi vadászati engedélyek kiadásának feladatait is –, és a megnövekedett ügyfélforgalom kapcsán merült fel az igény egy tágasabb irodára. Az elmúlt 20 év eredményes pénzügyi gazdálkodásának következtében jelentős anyagi forrás állt rendelkezésünkre.

Ezt az összeget oly módon használtuk fel, hogy a megyei vadásztársaságokat a jövőben még hatékonyabban tudjuk segíteni. A vadászatra jogosultak felé egyre több szolgáltatást nyújtunk. A megyében mi adjuk ki a társaságoknak a beírókönyveket, a trófeabírálati jegytömböket, és az államigazgatás ránk ruházta a vadkísérő jegyek kiadásának feladatát is. A korábban felmerülő trófeabírálat lehetséges helyigényét is szem előtt tartottuk.

– **Milyen szempontokat tartottak fontosnak az ingatlan kiválasztása során?**

– Olyan épületet kerestünk, amely mellett, hogy a megyei kamara székházaként működik, lehetőséget teremt arra is, hogy létrehozzunk benne egy bemutató-, illetve egy oktatótermet. Egy olyan központi elhelyezkedésű ingatlant képzeltünk el, mely könnyen megközelíthető. Miután több ingatlant megtekintettünk, egy abdai épület mellett tettük le a voksunkat, mert ár-érték arányban ez volt a legelőnyösebb.

2019 novemberében – 60 millió forintért – önerőből vásároltuk meg az épületet, és 2020

Az oktatóterem alatti garázs átalakítását is elkezdjük, itt a vörösfenyővel burkolt körgalériás térben több száz trófeát felvonultató gyűjteményt mutathatunk majd be

áprilisában költözhettünk be. A közel 2000 négyzetméteres telken álló ingatlan az autópályáról, illetve az M85-ös útról is könnyen megközelíthető, és mellette egy tágas parkoló kialakítására is van lehetőség. A fentiekén túl az ingatlan környezettudatossága is szimpatikus volt, az épület napelemmel rendelkezik.

– Bemutatná röviden az ingatlant, valamint magát a kiállítóteret?

– A kétszintes épületben összesen 290 négyzetméter hasznos terület van, amelyet egy lépcsőház két részre oszt. Elsőnek 50 négyzetmétert vettünk birtokba a közvetlen ügyfélfogadás céljából, mely egy előteret és két irodát foglal magában a mellékhelyiségekkel, korábban ennyi volt a teljes „életterünk”. A lépcsőház jobb oldalán egy 4 méter belmagasságú, 42 négyzetméteres garázs, az emeleten 3 további szoba és egy 56 négyzetméteres közösségi tér, konyha volt található. Az emeleti térben egy 40 fős oktatóterem kialakítását tűztük ki célul, amelynek a bútorzatát már ki is alakítottuk. Idén már itt szervezzük az állami vadászvizsgákat, de volt itt már tájegységi fővadászi értekezlet, és az első gyereksoport is bejelentkezett egy szakmai napra. Az oktatóterem alatti garázs átalakítását is elkezdjük, itt a vörösfenyővel burkolt körgalériás térben több száz trófeát felvonultató gyűjteményt mutathatunk majd be, emellett preparátumok és a trófeabírálat eszközei is megtalálhatók lesznek. A trófeateremből a lépcsőházban kialakított, szintén trófeákkal borított falburkolat vezet fel a látogatókat az

oktatóterembe. Az átalakításokra 2020-ban egy – 30 millió forintos – pályázatot nyújtottunk be a központunk felé, idén októberben tervezzük a beruházás lezárását.

– Honnan származnak a trófeák?

– A megye vadászeitől várjuk a segítséget, a szervezet elnökségi tagjai már számos trófeát felajánlottak, de két hivatásos va-

dásztól is kaptunk ragadozókoponyákat, hullott őzagancsokat, s voltak, akik édesapjuk hagyatékából ajánlottak fel darabokat; olyan, 1970-ből származó érmes trófea – vaddisznóagyar – is van a birtokunkban, mely az 1971-es Vadászati Világkiállításon is látható volt.

– **Milyen célközönséget várnak, és mikortól lesz látogatható?**

– Elsősorban az általános iskola felső tagozatos tanulóira, illetve középiskolás diákok érdeklődésére számítunk. Kihelyezett környezetismereti órák megtartására is lesz lehetőség, de a fiatalok nem pusztán a hazai vadfajokkal ismerkedhetnek meg, hanem igény szerint akár magasabb szintű ismeretekre is szert tehetnek. Igyekszünk megismertetni a diákokkal ezt a természetközeli szakmát. A vadászok átlagéletkora az elmúlt időszakban 5 évvel emelkedett, ezért is fontos az ifjúság felé nyitni. Az oktatóközpont a jövőben lehetőséget ad arra, hogy a fiatalokat a vad, a vadgazdálkodás folyamatának a megismerésére, szeretetére neveljük. Úgy gondolom, hogy a vadászat negatív társadalmi megítélése 99 százalékban az ismeretek hiányában megalkotott hibás képzetekből adódik. A mai kor embere, elszakadva a természettől, számítógép és a televízió előtt ül, városokban, parkosított kertes házakban lakik, és minden idegen neki, ami a természettel való gazdálkodáshoz köthető. Célunk ezért, hogy a vadászat társadalmi megítélésén javítsunk azáltal, hogy a nem vadászó társadalmi rétegeket is közelebb hozzuk a természethez és a vadászok világához. Ha maguk nem is hódolnak ennek az ősi szenvedélynek, legalább annyira ismerjék meg, hogy elfogadják és szükségszerűségét értsék meg, lássák, hogy ezt a szenvedélyt nem a boltban vásároltuk. Nem klasszikus értelemben vett látogatóközpontot terveztünk, előzetes egyeztetés alapján tudunk majd szakmai programokat kínálni az érdeklődőknek akár a téli hónapoktól.

– A mondandóból kitűnik, hogy meglehetősen elhivatott a környezeti nevelés vonatkozásában...

– Én öt éves korom óta járom az erdőt, édesapámmal sokat vadásztam; mondhatom, ebben

nőttem fel. Azáltal, hogy gyermekkoromtól fogva ismerkedtem az élővilággal, ezzel egy időben megtanultam tisztelni is a természetet. Azt gondolom, hogy ez a jó irány, de nem mindenkinek adatott meg. Azt tartom célravezetőnek, hogy a fiatalok, mielőtt vadászként puskát fognak, tanuljanak! Ismerkedjenek a természettel, olvassanak róla, fotózzák szépségeit, így szerezve meg a biztos tudást a természet apró csodáinak megismerésére, másrészt annak megértésére, hogy a vadászat a természet olyan bölcs hasznosítása, amelynek során az emberi környezet és a természeti értékek egyensúlyi állapotának hosszú távú fenntartása a cél. Ha a fiatalok nyitottak rá, hogy kapcsolatba kerüljenek a természettel és annak élővilágával, biztos vagyok benne, hogy egészen másképp néznek majd rá akkor is, mikor határozókönyv és fényképezőgép helyett már puskával a vállukon róják a vadászösvényeket.

Vízi Edit

Együttműködés eredménye: az automatikus FELIR-regisztráció

Az Országos Magyar Vadászati Védegylet és az Országos Magyar Vadászkamara egyeztetést kezdeményezett a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatallal (NÉBIH) a vadászatra jogosultaknak és a hivatásos vadászoknak az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben (FELIR) történő regisztrációja kapcsán. A tárgyalásoknak köszönhetően a lehető legegyszerűbb módon, az érintettek számára adminisztrációs feladatok nélkül történik a regisztráció.

A NÉBIH – amelynek ezúton is köszöni mindkét szervezet a rendkívüli rugalmasságot és segítőkészséget – vállalta, hogy a szükséges adatokat a kormányhivatalok vadászati hatósági nyilvántartásaiból kikérve generálja a FELIR-azonosítókat, amelyeket majd az érdekképviselők továbbítanak az érintetteknek. A vadászatra jogosultaknak és a hivatásos vadászoknak nincs teendőjük a regisztrációval kapcsolatban. (Az esetleg korábban megigényelt FELIR-azonosítók érvényesek maradnak.)

Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy automatikusan, az érintettek közreműködése nélkül történik a vadgazdálkodók és a hivatásos vadászok regisztrációja a FELIR-ben.

Vonatkozó törvény és kormányrendelet:
<https://njt.hu/jogszabaly/2008-46-00-00.47>

<https://njt.hu/jogszabaly/2020-578-20-22.0>

Időközben elkészült egy, a FELIR-ügymenetet ismertető, ágazatspecifikus tájékoztató, amely egyértelműsíti a regisztrációhoz kapcsolódó kötelezettségeket, feladatokat, előírásokat.

https://www.omvk.hu/app/omvk/web/uploads/files/orszagos/FELIR_tajekoztato_a_vadaszatra_jogosultak_es_a_hivatasos_vadaszok_szamara_v2.pdf

Országos Magyar Vadászkamara